

NEGENTIENDE HOOFDSTUK.

DE SLAG BIJ CASSEL.

Heerlijk zonnelicht vloeide in Cassels vallei, ze kleurend met haar goud. Maar vloekend tegen al die weelde, lagen daar zwart-geblakerde dorpen en verwoeste akkers. Geen nijvere landlieden bewerkten den grond, geen vroolijke kinderen speelden langs haag of gracht, zelfs de vogelen schenen verstomd, als verborgen ze zich angstig voor den mensch, die den vrede der natuur verstoorde door woest krijgsgeweld.

Zannekin en Willem stonden op de helling van den berg. De hoofdman der keerlen tuurde in de verte, als wilde hij de torens van Veurne zoeken, want ginder over de stede toefde zijn gade, de kloeke vrouw, met wie hij 't lief, maar vooral 't leed gedeeld had.

— Willem... heden zullen we strijden, heden wordt ons lot beslist... We krijgen gebrek aan levensmiddelen en vooral de dorst put onze mannen uit. Willem, ge waart altijd een trouwe vriend. We weten niet wat er gebeuren zal. Maar moest ik vallen en gij leven, zult ge dan mijn vrouw beschermen? Mijn Greta... de echtgenoot van den verachten kerelaanvoerder... zij vooral zal blootstaan aan de wrake der ridders!

— Maar, baas, waarom zijt ge nu zoo zwaarmoedig? Onze vrienden vragen niets beters dan te strijden en zijn ze niet allen met moed beziel? antwoordde Willem.

— O ! hoop vervult mijn harte ; zij, die met den moed der wanhoop strijden, strijden dubbel. En zich omkeerende, wees Zannekin de tenten der Franschen aan. Die ginder vechten om eere en roem, vervolgde hij, wij voor onze gezinnen, voor onze ruste en vrijheid. De ridders vreezen den dood, omdat deze het einde is hunner loopbaan, wij verkiezen den dood boven de slavernij en zijn daardoor sterker ofschoon ons aantal geringer is. Maar toch blijft de toekomst gesloten, waarvoor ik tot u dit ernstig woord sprak.

— Moest ik u overleven, baas, dan zal het slechts zijn tot bescherming mijner moeder en uwer echtgenoote. Doch liever sneuvel ik aan uw zijde. Ik zal echter met Sinco spreken, hij is een wakkere knaap, maar nog te jong om mede te strijden. Ik wil hem op zijn plicht wijzen jegens onze goede meesteres.

— En ik ga nu maatregelen nemen voor den strijd, die vandaag Vlaanderen tot 't gelukkigste of 't vloekwaardigst gewest der wereld maken zal.

Korten tijd later zwierf een vischverkooper door 't Fransche kamp. Overal bood hij zijn waar aan, maar scheen weinig teleurgesteld als men niet kocht.

— Zeg visscher, riep een krijgsman, weet gij wat er op die linnen doeken geschilderd is, welke de dwaze poorters van Cassel op hun muren gehangen hebben ?

— Ja, maar ik durf het niet zeggen, och ! ik bemoei mij slechts...

— Met uw rotte waar, die geweldig stinkt, onderbrak de ander. Alloh ! biecht eens op, wat is er ginder te lezen ?

— Zult ge niet boos zijn ? 't Is een schimpschrift.

— Boos zal ik worden als ge nog langer talmt, kerel ! Moet ik uw mond met een tang opentrekken !

— Welnu, er zijn hanen op die doeken geschilderd.

— Hanen, dat is ons zinnebeeld. Zijn de Franschen niet wakker als de hanen ? Dat zullen die oproerlingen, die roovers, die moordenaars wel spoedig ondervinden. Maar wat beduiden de letters, welke er bij staan ?

« Van dat men deze hanen zal hooren crayen,
Zo zal men die ghevonden coninck hier binnen ver-
fraeyen. »

— Zoodus, dat de gevonden koning slechts in Cassel zal binnen komen als die geschilderde hanen kraaien, met andere woorden nooit ! En bedoelt men met dien gevonden koning (1) onzen vorst ?

— Hoor eens, dat weet ik niet !

— Wie anders zou men bedoelen ! Maar gevonden, gevonden, hèn, die spotters, zal onze koning vinden, wacht maar ! De zonnewarmte zal maar een klein spel zijn, bij de hitte, die de brand van Cassel verwekken moet.

— Krijgsman, koop nu eens van mijn lekkere visch ! vroeg de leurder.

— Scheer u weg, ge verpest hier de lucht ! Visch eten bij zulk een weer, denkt ge dat ik van dorst stikken wil ?

De koopman trok verder en verliet eindelijk het kamp.

— Wakker als hanen ! spotte Zannekin, want de vermete le aanvoerder had zelf voor spion gespeeld. Zijn dat krijgslieden ? De edelen brassen en zwelgen of rusten op fluweelen banken, de wapenknechten dobbelen en twisten, maar niemand waakt. Ja, heden nog zullen wij hen overvallen.

Haastig keerde Zannekin op den berg terug. Hij gebod, dat het volk 't wapen aangorden zou. Dan plaatste hij zich te midden zijner kerelen, die vol vertrouwen naar hun aanvoerder opzagen. « Mijn lieve broeders, zoo sprak Zannekin hen toe, zijn wij niet de dappere mannen, die geheel Vlaanderen op onze zijde hebben gebracht en nooit eenig vorst of leger vreesden ? Hebben wij niet altijd gewenscht den gevonden koning te ontmoeten ? Welnu, hij is daar onder onze oogen. Waarom zouden wij onze zegepraal uitstellen ? Waarom vallen wij den vijand niet op 't lijf, terwijl

(1) Omdat Filip's rechten op den Franschen troon betwijfeld werden.

Weet gij wat er op die linnen doeken geschilderd is ? (blz. 117).

hij, verre van een aanval te vermoeden, zich afgemat of spelend op den grond heeft uitgestrekt? Zijt gij dezelfden niet meer als vroeger? Of vreest gij?»

— Gaan wij den koning bespringen en bevechten! klonk donderend het antwoord.

En onmiddellijk daalden de keerlen in slagorde den berg af. Met een hevigen schok stortten ze op 't Fransche kamp. De soldeniers sprongen verschrikt op en vluchtten heen onder den kreet: « Alles is verloren! »

Zannekin sloeg den weg naar 's konings tente in, een bloedigen weg, gevormd door zijn vreeselijk zwaard.

Miloen van Nigers, die de oriflamme, den grooten standaard, dragen moest, viel weenend van wanhoop op de knieën. De overwinning der Vlamingen scheen verzekerd... toen eensklaps de kans keerde. Robrecht van Cassel was daar, Robrecht, de heerschzuchtige verrader. Zoo juist was hij van een wraaktocht teruggekeerd en zijn mannen stonden dus nog in de wapenen. Hij hield de keerlen tegen en schonk Filips, die reeds zijn tente ontvlucht was, de gelegenheid zijn keurbenden te verzamelen. Nu werd de kleine bende Vlamingen omsingeld.

— Vrienden, sterven of overwinnen! riep Zannekin. Niemand kon hem naderen, bij tientallen vielen de vijanden neer. De graaf van Henegouwen rende op den dapperen keerlenkapitein los, maar werd van zijn paard geworpen en ontsnapte slechts door de hulpe van zijn volgelingen aan den dood.

— Sterven of overwinnen, genade begeer ik niet! schreeuwde de held van Lampernisse.

En wild rees en daalde zijn druipend zwaard, dat nimmer miste. Een gansche afdeeling rukte aan. Zannekin wierp zich te midden dezer nieuwe bende en zwaaide woest zijn wapen. Maar de overmacht was te groot. De hoofdman der keerlen zakte neer... Tien, twintig zwaarden doorboorden zijn lichaam...

— Overwinnen of sterven! Donderend herhaalden de

Vlamingen de leuze van hun gesneuvelden aanvoerder. Als razenden verdedigden zij zich, en niet bij honderden, maar bij duizenden vielen 's konings soldeniers.

— Sire, open hun een uitweg, anders zullen ze nog veel bloed doen vloeien, fluisterde een hoveling den vorst in 't oor.

Op een teeken van Filips ontsloten zich de rijen der Franschen langs een zijde. Maar vele keerlen wilden niet vluchten. Zij verkozen een eervollen dood. Van de 16.000 Vlamingen, die den berg afgedaald waren, keerden er slechts 1000 weer.

Dienzelfden namiddag beklom de koning den berg. Hij gelastte Cassel in brand te steken en ver in den omtrek zag 't verschrikte volk de vlammen, die alom de nederlaag van Zannekins leger verkondigden.

De avond was gedaald. Een jongen sloop over 't gruwelijk slagveld.

— Hier is hij gevallen. Ik wil hem vinden, mompelde de knaap. 't Was de getrouwe Sinco, die het lichaam zijns meesters zocht.

Het vuur, dat de stede verdelgde, verlichtte zijn weg. En eindelijk vond hij Zannekin... nu een vreeselijk verminkt lijk. Terzijde lag Willem, wiens verlangen bevredigd was.

Met tranen in de oogen verwijderde Sinco zich. Spoedig keerde hij weer, door eenige mannen vergezeld.

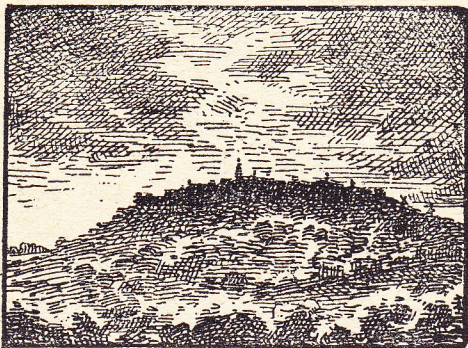
— Brave Claes, voor ons liet gij het leven, de vijanden zullen uw lichaam niet meer schenden, mompelde een der lieden.

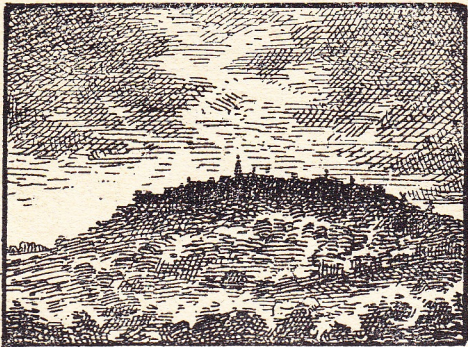
Twee kerelen droegen het overblijfsel van hun aanvoerder mede, de overigen namen op Sinco's verzoek Willem op.

En meester en knecht werden in stilte onder een boom begraven.

Zoo was Zannekin uit het leven weggerukt. Hij sliep nu aan den voet van Cassels berg, in 't dal der Peenen, wel niet aan de zijde van zijn geliefd kindje maar toch in denzelfden Vlaamschen grond, waarvoor hij gevallen was.

En dank den wakkeren Sinco vonden de uitgezonden
Franschen het lijk van den keerlenhoofdman niet.

NIKOLAAS ZANNEKE

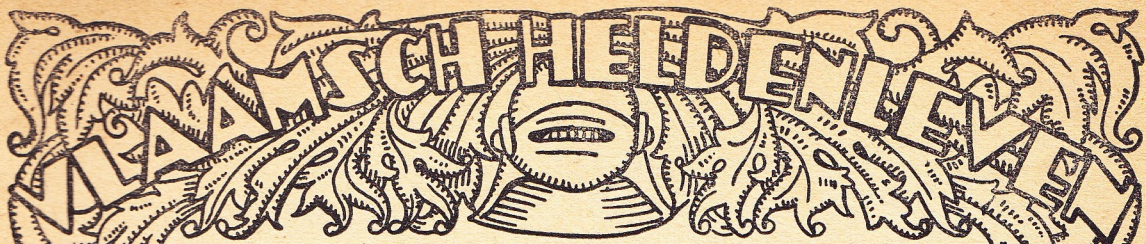

A. HANS

L. OPDEBEEK

UITGEVER

ANTWERPEN

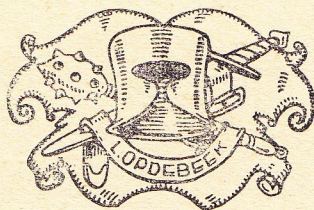
A. HANS

NIKOLAAS ZANNEKIN

PENTEEKENINGEN VAN EMIEL WALRAVENS.

KLEUROMSLAG VAN JAN WATERSHOOT.

DERDE UITGAVE

1941

*L. Lopdebeck
uitgever
Antwerpen*

INHOUD.

	Blz.
I. Het feestmaal der ridders	5
II. Het ongeluk	16
III. Op de hoeve	25
IV. De begrafenis	33
V. Op 't kerkhof	36
VI. De vlucht	41
VII. Naar Brugge	51
VIII. Te Brugge	59
IX. De volkswil	64
X. De terugkeer	69
XI. Beroering en schijnbare rust	78
XII. Voor het slot van Lampernisse	81
XIII. De list	87
XIV. De opstand breidt zich uit	100
XV. De brand van Kortrijk	104
XVI. Aan 't Fransche hof	109
XVII. Naar Cassel	111
XVIII. Te Cassel	114
XIX. De slag bij Cassel	116
XX. Te Lampernisse	123
XXI. Na den slag	126

A. HANS
CASSEL

(NIKOLAAS ZANNEKIN)

... „weet gij wat er op die linnen doeken geschilderd is, ...” (blz. 134).

„Met uw rotte waar, die geweldig stinkt,” onder-

der Peene, wel niet aan de zijde van zijn geliefd
kindje maar toch in denzelfden Vlaamschen grond,
waarvoor hij gevallen was.

En dank den wakkeren Sinco vonden de
uitgezonden Franschen het lijk van den keerlen
hoofdman niet.

